

Cuprins:

- **Sărbătorirea Zilei Cooperării Europene**
- **6 seminarii de instruire organizate de către Secretariatul Tehnic Comun pentru aplicanții selectați în urma evaluării Notelor Conceptuale – al doilea Apel de Propuneri de Proiecte**
- **Identitatea vizuală a Programului Operațional Comun România-Ucraina-Republica Moldova – particularități și greșeli frecvente**
- **Beneficiarii implementează proiecte în cadrul primului apel de propuneri de proiecte**

Sărbătorirea Zilei Cooperării Europene

În perioada 17- 21 Septembrie 2012, cu sprijinul Comisiei Europene, a fost sărbătorită Ziua Cooperării Europene, care a reunit în jur de 72 de programe de Cooperare Teritorială Europeană care au derulat o gamă largă de activități, în aproape 40 de țări. Sub sloganul „ Sharing borders, growing closer”, Ziua Cooperării Europene a avut ca scop sublinierea beneficiilor pe care cooperarea teritorială le aduce populației din Europa, prin sprijinirea inițiativelor locale.

Programul Operațional Comun România- Ucraina- Republica Moldova 2007- 2013 s-a alăturat inițiativei Comisiei Europene de a sărbători succesul înregistrat prin implementarea proiectelor de cooperare transfrontalieră în zona de frontieră a țărilor participante în cadrul Programului: România, Ucraina, Republica Moldova.

Secretariatul Tehnic Comun, împreună cu Autoritatea Comună de Management a Programului Operațional Comun România- Ucraina- Republica Moldova 2007- 2013 a organizat un eveniment major, care a inclus conferința anuală a Programului și o serie de acțiuni locale desfășurate în aria eligibilă a programului sub egida „Ziua Cooperării Europene”. Scopul evenimentului a fost de a aduce în atenția publicului realizările și proiectele care aduc plus valoare ariei eligibile a programului.

În data de 20 Septembrie, 2012, în Odesa a avut loc Conferința Anuală a programului. Evenimentul a permis schimbul de informații între stakeholderii programului (autorități naționale, beneficiari ai proiectelor implementate sau în curs de implementare, structuri de management și de implementare, reprezentanți ai comunităților locale, reprezentanți ai mass-media, publicul larg).

În cadrul conferinței, au fost prezentate succesele dar și provocările întâlnite în perioada implementării programului, precum și planurile de viitor ale țărilor participante pentru următoarea perioadă de programare, 2014-2020.

În a doua parte a conferinței, șeful Autorității Comune de Management a acordat celor mai reușite proiecte finanțate în cadrul programului o diplomă care să ateste contribuția lor la program.

În data de 21 Septembrie 2012, la Galați, la Teatrul Dramatic "Fani Tardini", a avut loc o expoziție de materiale realizate în cadrul proiectelor finanțate prin Programul Operațional Comun România- Ucraina- Republica Moldova 2007- 2013, care au fost implementate sau sunt în curs de implementare.

La expoziție au fost prezenți beneficiari și parteneri din toate cele 3 state participante la program, reprezentanți ai Autorității Comune de Management, reprezentanți ai Comitetului Comun de Monitorizare, Secretariatul Tehnic Comun, mass-media și publicul larg.

În a doua parte a zilei, reprezentanții ai Comitetului Comun de Monitorizare, ai Autorității Comune de Management și ai mass- media au făcut o vizită la sediul organizației "Fundația de sprijin a Vârstnicilor", care a implementat un proiect transfrontalier, finanțat prin Program- Prioritatea 3, primul apel de propuneri de proiecte. Reprezentantul organizației susținut o scurtă prezentare a proiectului implementat " *Voluntariat- Un pod între generații și frontiere*", cod MIS-ETC 959 și a menționat activitățile proiectului, rezultatele obținute și a evidențiat sustenabilitatea acestuia.

Cu sprijinul Consiliului Județului Galați, sărbătorirea Zilei Cooperării Europene s-a încheiat cu un recital deosebit al Ansamblului Folcloric "Doina Covurluiului" pe scena Teatrului Dramatic "Fani Tardini", care a încântat publicul larg.

6 SEMINARIILE DE INSTRUIRE ORGANIZATE DE CĂTRE SECRETARIATUL TEHNIC COMUN PENTRU APLICANȚII SELECȚAȚI ÎN URMA EVALUĂRII NOTELOR CONCEPTUALE – AL DOILEA APEL DE PROPUNERI DE PROIECTE

Secretariatul Tehnic Comun al Programului Operațional Comun România – Ucraina – Republica Moldova a organizat în lunile august și septembrie 2012, 6 seminarii de instruire pentru aplicanții selecțaiți în urma evaluării Notelor Conceptuale pentru a le oferi consiliere specifică și informații actualizate despre modul în care să completeze cererile de finanțare corespunzătoare.

Seminariile au fost organizate în mai multe locații din aria eligibilă a programului (România: Iași, Suceava; Ucraina: Cernăuți – 2 seminarii; Republica Moldova: Chișinău - 2 seminarii), la care au participat peste 160 de persoane din toate cele trei țări participante în program, reprezentând diferite instituții: ONG-uri, autorități centrale, administrații publice locale și regionale, instituții de învățământ, instituții publice, camere de comerț etc.

Pe parcursul evenimentelor, reprezentanții STC au prezentat principalele caracteristici și cerințe ale celui de-al doilea apel de propuneri de proiecte, modul de completare a cererilor de finanțare și al anexelor necesare – Buget, Matrice Cadru Logic, etc-, condițiile de eligibilitate pentru aplicant, parteneri, acțiune și costuri, documentele necesare demonstrării eligibilității, precum și procesul de evaluare.

Participanții au fost informați de asemenea despre modificările aduse de cele două corrigendum-uri la Ghidul Solicitanților, precum și despre prevederile Manualului de evaluare pentru etapele de evaluare următoare, document aprobat de Comitetul Comun de Monitorizare, care va sta la baza evaluării și verificării cererilor de finanțare.

Sesiunile de informare s-au dovedit a fi un succes, date fiind participarea unui număr considerabil de persoane, implicarea activă a acestora prin intervenții directe și aprecierile pozitive ale participanților la adresa evenimentelor, reflectate în chestionarele de evaluare a evenimentului.

IDENTITATEA VIZUALĂ A PROGRAMULUI OPERAȚIONAL COMUN ROMÂNIA-UCRAINA-REPUBLICA MOLDOVA 2007-2013 – PARTICULARITĂȚI ȘI GREȘELI FRECVENTE

Toate proiectele finanțate prin Programul Operațional Comun România-Ucraina-Republica Moldova 2007-2013 trebuie să asigure publicitatea adecvată a Programului și a finanțării europene și este absolut necesar să includă activități de informare și comunicare menite să crească gradul de conștientizare a publicului specific și larg cu privire la realizările și impactul sprijinului UE prin implementarea respectivei acțiuni. Deși natura activităților de informare, vizibilitate și comunicare care urmează a fi realizate este aleasă de beneficiarii/ partenerii proiectului, există câteva reguli de identitate scrisă și vizuală impuse de Comisia Europeană și de structurile de management ale Programului, care trebuie să fie respectate de toate părțile implicate în implementare. Toate aceste reguli sunt incluse în *Manualul de Identitate Vizuală al Programul Operațional Comun România-Ucraina-Republica Moldova 2007-2013*, disponibil pe pagina de internet a Programului (http://www.ro-ua-md.net/index.php?option=com_content&view=article&id=435&Itemid=332) și sunt obligatorii pentru toate proiectele, indiferent de mărimea sau natura lor.

Cele mai importante reguli generale prevăzute de Manualul de Identitate Vizuală sunt:

- I. Beneficiarii proiectelor vor solicita un aviz ex-ante de la Secretariatul Tehnic Comun pentru toate materialele de comunicare realizate în cadrul proiectului (de către ei sau parteneri). Avizul ex-ante are în vedere conformitatea cu regulile de identitate vizuală prevăzute în Manualul de Identitate Vizuală al Programului, în timp ce conținutul documentului intră în responsabilitatea exclusivă a beneficiarului.
- II. Contractorii/ beneficiarii/ partenerii de implementare sau organizațiile internaționale ar trebui să utilizeze propriile elemente de identitate vizuală/ scrisă în **antetul formatelor de adresa sau fax**, dar ar trebui să includă și fraza „Acest proiect este finanțat de Uniunea Europeană”, precum și steagul UE și logo-ul Programului atunci când comunicarea are legătură cu proiectul.
- III. **Formatele standard pentru produsele de comunicare** furnizate în Anexa 4 la Manualul de Identitate Vizuală sunt obligatorii pentru toți beneficiarii și partenerii de implementare. În cazul în care un format standard nu include oricare dintre elementele obligatorii de identitate scrisă sau vizuală ale UE și/sau ale Programului, elementul lipsă va fi inclus de beneficiar/ partenerul de implementare.
- IV. **Numele Programului** trebuie să fie utilizat corect, fie în varianta completă (Programul Operațional Comun România-Ucraina-Republica Moldova 2007-2013), fie în varianta prescurtată (Programul Ro-Ua-Md).

Elementele obligatorii de identitate scrisă și vizuală cu privire la Uniunea Europeană care trebuie să fie incluse în materialele și comunicările din cadrul proiectului sunt:

1. **steagul UE** – trebuie să fie vizibil pe toate materialele produse în cadrul proiectului, respectând regulile privind expunerea, descrierea geometrică, culorile, fondurile, modificările și adăugirile, prevăzute în Anexa 2 la Manualul de Identitate Vizuală.

2. **fraza „Acest proiect este finanțat de Uniunea Europeană” / „Proiect finanțat de Uniunea Europeană”** – va însoți, de regulă, steagul UE.
3. **disclaimer-ul** – trebuie să fie inclus în materialele de comunicare (publicații tipărite și electronice, pagini de internet, publicații audio și vizuale) realizate în cadrul proiectului:
 - ✓ În cazul publicațiilor tipărite, nu trebuie să fie pe prima pagină sau pe copertă, dar ar trebui să fie vizibil pe interiorul copertii sau pe a doua pagină, după caz, conform machetei;
 - ✓ În cazul paginilor de internet, poate fi afișat fie pe o singură pagină internă, care să aibă, de exemplu, titlul „Legal” și care să poată fi accesată printr-un link din orice parte a paginii web;
 - ✓ În cazul materialelor audiovizuale, poate fi afișat fie la începutul, fie la sfârșitul transmisiei;
 - ✓ În cazul prezentărilor Power Point sau de alt tip, poate fi afișat pe un slide final.
4. **surse oficiale UE** – pentru o informare suplimentară, toate publicațiile produse de beneficiari/ partenerii de implementare ar trebui să facă referire, în particular, la pagina de internet a Uniunii Europene și/ sau la pagina de internet a Comisiei Europene (http://ec.europa.eu/europaid/index_en.htm).
5. **definiții/ declarații generale cu privire la UE** – trebuie să fie utilizate în comunicările scrise precum comunicatele de presă, fișe informative (*fact sheets*), publicații, pagini de internet ale proiectelor sau materiale informative electronice. Beneficiarul proiectului/ partenerul de implementare va utiliza doar definițiile/ declarațiile aprobate, disponibile în Anexa 5 la Manualul de Identitate Vizuală.

Elementele obligatorii de identitate scrisă și vizuală cu privire la Programul Ro-Ua-Md care trebuie să fie incluse în materialele și comunicările din cadrul proiectului sunt:

1. **logo-ul Programului** – trebuie să apară într-un loc vizibil în toate materialele finanțate prin Program, respectând regulile privind expunerea, dimensiunea, culorile, fondurile și spațierea, prevăzute în Anexa 3 la Manualul de Identitate Vizuală. Logo-ul nu poate fi recreat sub nici o formă;
2. **fraza cheie a Programului** („Granițe comune. Soluții comune”) – trebuie să apară pe toate materialele proiectului;
3. **declarația generală a Programului** – trebuie să apară pe toate materialele proiectului, cu excepția celor de dimensiuni mici;
4. **pagina de internet a Programului** – trebuie să apară pe toate materialele proiectului, cu excepția celor a căror dimensiune nu o permite.

Toate elementele de identitate scrisă și vizuală trebuie să fie în aceeași limbă ca și materialul scris. În cazul în care materialul este bilingv/ trilingv, elementele de identitate vizuală trebuie să fie în engleză.

Este necesar ca indicațiile privind fiecare tip de produs de comunicare din secțiunea 4 a Manualului de Identitate Vizuală să fie respectate. În situațiile în care Manualul nu oferă un format standard sau recomandări concrete pentru un anumit tip de produs de comunicare, materialul respectiv va fi realizat cu respectarea regulilor de identitate scrisă și vizuală prevăzute în Manual.

În produsele de comunicare, este important să se treacă titlul proiectului și codul MIS-ETC al acestuia.

În pofida prevederilor Manualului de Identitate Vizuală al Programului, ofițerii de informare și publicitate din cadrul Secretariatului Tehnic Comun au identificat câteva **greșeli frecvente** în elaborarea materialelor de comunicare transmise spre avizare ex-ante, după cum urmează:

1. *Logo-ul Programului nu este în aceeași limbă cu cea a materialului de comunicare* -> sunt disponibile trei versiuni ale logo-ului, respectiv în limbile română, engleză și ucraineană și este important să se utilizeze varianta corectă atunci când este produs un material de comunicare.
2. *Regulile privind utilizarea steagului UE și a logo-ului Programului pe fonduri colorate nu sunt respectate* -> fondurile multicolore ar trebui să fie evitate atunci când se utilizează steagul UE, în special cele care includ o culoare care nu se potrivește cu culoarea albastră; atunci când un fond colorat nu poate fi evitat, trebuie să se utilizeze un chenar alb cu o grosime egală cu 1/25 din înălțimea dreptunghiului (steagului). În ceea ce privește logo-ul Programului, există un format special pentru fonduri colorate.
3. *Dimensiunea obligatorie a logo-ului Programului nu este respectată* -> dimensiunea minimă a logo-ului Programului este de 25 mm, cu excepția materialelor promoționale ale căror dimensiuni nu permit utilizarea logo-ului la această dimensiune, dar dimensiunea logo-ului trebuie să fie apropiată de 25 mm în orice circumstanțe.
4. *Dimensiunea steagului UE și/ sau a logo-ului Programului este mai mică decât logo-ul beneficiarului sau al altor organizații* -> dimensiunea steagului UE și/ sau a logo-ului Programului nu trebuie să fie mai mică decât logo-ul beneficiarului/ partenerului de implementare și afișarea logo-urilor altor organizații într-o

poziție la fel de proeminentă ca și cea a steagului UE și/ sau a logo-ului Programului este rezervată doar părților contractuale (beneficiarii proiectului/ partenerii de implementare).

5. *Formatele standard pentru materialele de comunicare nu sunt respectate* -> beneficiarul proiectului trebuie să respecte formatele obligatorii impuse prin Manualul de Identitate Vizuală.

6. *Suma finanțării UE nu apare în comunicatul de presă* -> comunicatele ar trebui să menționeze că finanțarea a fost asigurată de UE, precum și valoarea finanțării UE în euro și moneda locală.

7. *Publicațiile (pliante, broșuri, pagini de internet, buletine informative) nu includ toate elementele obligatorii de identitate scrisă și vizuală* -> toate publicațiile trebuie să includă următoarele elemente: fraza „Acest proiect este finanțat de Uniunea Europeană”, steagul UE conform manualului de identitate vizuală, logo-ul Programului conform manualului de identitate vizuală, fraza cheie „Granițe comune. Soluții comune”, declarația generală a Programului, *disclaimer-ul*, pagina de internet a Programului www.ro-ua-md.net, titlul și codul MIS-ETC ale proiectului, datele de contact și logo-ul beneficiarului. Mai mult, pliantele și broșurile trebuie să includă și o declarație generală privind UE.

8. *Pagina de internet realizată în cadrul proiectului nu conține link-uri către paginile externe obligatorii* -> pagina de internet trebuie să includă link-uri către paginile web: http://ec.europa.eu/europaid/index_en.htm și <http://www.ro-ua-md.net/index.php>.

9. *Pagina de internet nu include toate elementele obligatorii de identitate scrisă și vizuală* -> pagina de internet trebuie să includă următoarele elemente: steagul UE, fraza „Acest proiect este finanțat de Uniunea Europeană”, logo-ul Programului, declarația generală a Programului, fraza cheie a Programului, pagina de internet a Programului, link-urile externe obligatorii, titlul și codul MIS-ETC ale proiectului, datele de contact și logo-ul beneficiarului și *disclaimer-ul*.

10. *Comunicatul de presă nu include toate elementele obligatorii de identitate scrisă și vizuală* -> comunicatul de presă trebuie să includă următoarele elemente: steagul UE, logo-ul Programului, declarația generală a Programului, fraza cheie a Programului, pagina de internet a Programului, mențiunea cu privire la valoarea finanțării UE în euro și în moneda locală, titlul și codul MIS-ETC ale proiectului. Mai mult, un comunicat de presă va include informații cu privire la: dată și loc, momentul și data la care informația poate fi făcută publică, datele de contact pentru informații suplimentare (*în textul comunicatului de presă*), logo-ul și datele de contact ale beneficiarului (*în subsolul paginii*), datele de contact ale ACM (*în subsolul paginii*) și mențiunea „SFÂRȘIT” la finalul documentului, dacă are mai mult de o pagină.

11. *Materialele produse pentru un eveniment public nu includ elementele obligatorii de identitate scrisă și vizuală* -> steagul UE, logo-ul Programului, pagina de internet a Programului, fraza cheie a Programului, declarația generală a Programului, titlul și codul MIS-ETC ale proiectului ar trebui să apară pe toate materialele produse în contextul unui eveniment public, astfel încât participanții la cursurile de formare, conferințele, seminariile, târgurile, expozițiile și atelierile de lucru finanțate de UE să fie informații cu privire la faptul că UE finanțează acel eveniment prin Programul Ro-Ua-Md.

12. *Bannerele nu includ elementele obligatorii de identitate scrisă și vizuală* -> bannerul trebuie să includă următoarele elemente: steagul UE, logo-ul Programului, fraza cheie a Programului, declarația generală a Programului, dacă dimensiunea o permite, pagina de internet a Programului, logo-ul beneficiarului, titlul și codul MIS-ETC ale proiectului.

13. *Plăcile comemorative nu includ elementele obligatorii de identitate scrisă și vizuală* -> o placă comemorativă trebuie să includă următoarele elemente: fraza „Acest/ aceasta [denumirea structurii]: de exemplu, școala etc] a fost finanțat(ă) de Uniunea Europeană”, steagul UE, logo-ul Programului, denumirea completă a Programului: „Programul Operațional Comun România-Ucraina-Republica Moldova 2007-2013”, fraza cheie a Programului, pagina de internet a Programului, titlul și codul MIS-ETC ale proiectului, datele de contact și logo-ul beneficiarului.

14. *Panourile de afișaj nu includ elementele obligatorii de identitate scrisă și vizuală* -> un panou de afișaj trebuie să includă următoarele elemente: fraza „Acest proiect este finanțat de Uniunea Europeană”, steagul UE, logo-ul Programului, denumirea completă a Programului: „Programul Operațional Comun România-Ucraina-Republica Moldova 2007-2013”, fraza cheie a Programului, pagina de internet a Programului, titlul și codul MIS-ETC ale proiectului, datele de contact și logo-ul beneficiarului, datele de început și de final ale proiectului.

15. *Autocolantele pentru echipamente și mașini nu sunt realizate atât în limba engleză, cât și în limba locală* -> beneficiarul/ partenerul trebuie să realizeze autocolantele în limba engleză și în limba locală (autocolante distincte, nu bilingve).

16. *Producțiile audiovizuale nu includ elementele obligatorii de identitate scrisă și vizuală* -> o producție audiovizuală atestă sprijinul UE prin Programul Ro-Ua-Md, prin expunerea steagului UE, a logo-ului Programului, a frazei cheie a Programului, a declarației generale a Programului (dacă dimensiunea/ durata o permite) și a *disclimer-ului*, la început și/sau la sfârșit.

17. Beneficiarul/ partenerii utilizează alte traduceri pentru elementele scrise de identitate decât versiunile agreate disponibile pe pagina de internet a Programului (http://www.ro-ua-md.net/index.php?option=com_content&view=article&id=435&Itemid=332) -> doar traducerile agreate, puse la dispoziție de ACM pot fi utilizate.

BENEFICIARIII IMPLEMENTEAZĂ PROIECTE ÎN CADRUL PRIMULUI APEL DE PROPUNERI DE PROIECTE

1. O abordare transfrontalieră a managementului și valorificării patrimoniului cultural

În data de 14 mai, 2011, cu prilejul Noptii Europene a Muzeelor, la Muzeul Național de Artă al Moldovei a fost lansat proiectul transfrontalier **"O ABORDARE TRANSFRONTALIERĂ A MANAGEMENTULUI ȘI VALORIFICĂRII PATRIMONIULUI CULTURAL"** (codul proiectului MIS-ETC: 918). Valoarea totală a proiectului a fost de 170.700 Euro. Suma de 149.000 Euro a fost finanțată de către Uniunea Europeană prin Instrumentul European de Vecinătate și Parteneriat, diferența fiind cofinanțată de către țările participante în proiect.

Partenerul lider a fost Muzeul Național de Artă al Moldovei. Partenerii săi din Republica Moldova au fost Centrul pentru Asistența Autorităților Publice și Camera di Commercio e Industria Moldo-Italiană și partenerul din România - Muzeul Tradițiilor din Muntenii de Sus, județul Vaslui.

Proiectul a propus un pas concret pentru crearea unei punți între practicile existente la nivel local și cunoștințele, standardele și valorile UE în domeniul de restaurare și consolidare a gestionării patrimoniului cultural. Proiectul a îmbunătățit cunoștințele și abilitățile personalului angajat în muzeu în conservarea și valorificarea patrimoniului. Proiectul a avut o abordare regională a problemelor comune în domeniu, implicând Muzeul Național de Artă al Moldovei și Muzeul de Tradiții din Muntenii de Sus (România).

O atenție deosebită s-a acordat adoptării celor mai bune practici în diferite țări, prin schimbul de cunoștințe cu experți străini. Proiectul a avut ca scop principal să instituie un grup de experți pentru fiecare țară. Acest obiectiv a reprezentat baza pentru optimizarea aptitudinilor studenților, precum și a angajaților instituțiilor și altor organizații culturale. Cursul a fost deschis pentru studenții facultăților de profil umanist, dar și pentru angajații din muzeu. Prin urmare, aceste două categorii au fost grupurile țintă ale proiectului. În timpul stagiului din cel de-al doilea semestru, aceștia au avut șansa de a lucra la Muzeul Național de Artă din Moldova pentru a aplica în practică metodele de conservare și catalogare a operelor de artă.

Beneficiarii direcți ai proiectului au fost participanții la proiect (din Republica Moldova și România) selectați pentru program. Cunoștințele

și aptitudinile academice și profesionale ale acestora au fost extinse și aprofundate în domeniul vizat.

Obiectivele specifice ale proiectului au fost următoarele:

- lansarea unui program transfrontalier în domeniul conservării și valorificării patrimoniului cultural;
- îmbunătățirea abilităților și capacităților studenților și angajaților care lucrează în acest domeniu;
- crearea unui profil transversal în domeniul gestionării și valorificării patrimoniului cultural;
- dezvoltarea inițiativelor pilot în scopul valorificării obiectelor de patrimoniu cultural.

Pentru implementarea obiectivelor proiectului, la Muzeul Național de Artă al Moldovei și Muzeul de Tradiții din Muntenii de Sus, în România au fost organizate 4 traininguri, la care au participat un număr total de 71 studenți de la facultățile de profil umanist din Republica Moldova și România, precum și specialiști în muzeologie din ambele țări. La finalul cursului de instruire, ținut de către Aplicant, a avut loc un flashmob în *Parcul Central Ștefan cel Mare*, din Chișinău. Scopul flashmobului a fost de a informa publicul despre proiect, și, în consecință, de a valorifica patrimoniul cultural. În următoarea etapă, pentru specialiștii muzeului au fost organizate 2 workshop-uri, ținute de către experți în domeniul conservării, restaurării și valorificării patrimoniului din Italia și Ucraina.

Proiectul a culminat cu organizarea unei expoziții finale *Tradiție și Modernitate*, care a prezentat opere de artă din patrimoniul Muzeului Național de Artă al Moldovei și al Muzeului de Tradiții din Muntenii de Sus, România și cu organizarea unei conferințe finale. La aceste evenimente au participat specialiști din domeniu cultural, critici de artă și reprezentanți ai Ministerului Culturii și ale corpurilor diplomatice, artiști, dar și publicul larg. Pentru a valorifica rezultatele proiectului, în cadrul expoziției menționate mai sus, a fost organizat un eveniment cultural - șezătoare - cu participanți din localitățile implicate în proiect.

Proiectul "O abordare transfrontalieră a managementului și valorificării patrimoniului cultural" cod MIS-ETC: 918 este prima experiență de acest gen pentru Muzeul Național de Artă al Moldovei, rezultatele acestuia ne fac să credem că proiectul a fost implementat cu succes, având continuitate în viitor. Astfel, o parte dintre icoanele care au ajuns în colecția muzeului de la iconostasul bisericii din satul Cogălniceni, conservate și restaurate în cadrul proiectului, vor fi prezentate în expoziția permanentă a muzeului. În acest mod Muzeul Național de Artă al Moldovei va deveni unica instituție din Republica Moldova, unde publicul va avea posibilitatea să admire un iconostas de epocă în toată splendoarea sa. De

asemenea, proiectul, reprezintă platforma de lansare a unei inițiative privind protejerea și restaurarea Bisericii *Adormirea Maicii Domnului*, din orașul Căușeni (gestionată de către Muzeu). Aceste două aspecte vor contribui semnificativ la promovarea și valorificarea patrimoniului cultural național.

Acest articol a fost realizat de către Svetlana Pociumban (director adjunct al Muzeului Național de Artă din Moldova) și Veronica Galcenco (Șef secție relații cu publicul din cadrul Muzeului Național de Artă din Moldova). e-mail: Art.museum@mail.md, Tel.: +37322245332.

2. "Identifică valoarea!"

Proiectul "Identifică valoarea!" implementat de către Fundația "Alături de Voi" România și partenerul său în proiect - Fundația „Ecolul Cernobîlului” din Republica Moldova, în perioada Aprilie 2011 – Octombrie 2012, și-a propus să dezvolte, în baza principiului cooperării transfrontaliere, premisele pentru dezvoltarea economiei sociale în Moldova, prin înființarea unor servicii de terapie vocațională pentru 40 de tineri cu dizabilități. Prin proiect, 2 ateliere de terapie vocațională – calculatoare și legătorie manuală, dezvoltate de ADV România din anul 2004 în centrele sale din Iași, Constanța și Tg. Mureș au fost replicate în cadrul Fundației "Ecolul Cernobîlului".

Proiectul a beneficiat de un buget de **147.470 euro**, fiind co-finanțat de către Uniunea Europeană prin Programul Operațional Comun România- Ucraina- Republica Moldova 2007-2013, prioritatea 3 "Promovarea activităților people to people", măsura 3.1, Sprijin pentru administrația locală și regională, pentru societatea civilă și comunitățile locale.

Înființarea serviciului de terapie vocațională prin cele 2 ateliere funcționale s-a realizat în special prin activități cu un impact transfrontalier major – transfer know how de la aplicant la partener, schimburi de experiență între beneficiarii aplicantului și cei ai partenerului, tabăra de creație organizată pentru beneficiarii ambelor organizații din cadrul proiectului, crearea unei rețele

transfrontaliere formată din tineri cu dizabilități beneficiari ai aplicantului și partenerului. Rețeaua menționată mai sus va continua să funcționeze și după finalizarea proiectului.

Replicarea celor 2 ateliere a asigurat asistență prin terapie vocațională a 40 de tineri cu dizabilități din Republica Moldova și crearea un serviciu care a identificat potențialul fiecărui tânăr în parte și l-a valorificat prin formarea de abilități care să le permită ulterior integrarea socială și profesională. Acest serviciu, inexistent în momentul începerii proiectului în Chișinău, a avut un dublu scop: terapie prin artă și formare profesională în unul din cele două domenii – calculatoare și legătorie manuală.

Pe de altă parte, 20 de beneficiari ai ADV România, tineri infectați cu HIV, au avut ocazia să cunoască beneficiari ai partenerului, să le împărtășească din experiența lor de peste 6 ani în care serviciul de terapie vocațională i-a ajutat să depășească momentele dificile prin consiliere, terapie prin artă, apoi prin formare de abilități de lucru în utilizare calculatoare, legătorie manuală, pictură sau artizanat. Mai mult chiar, o parte dintre beneficiarii acestui serviciu (30 tineri infectați cu HIV sau cu alte tipuri de dizabilități) au trecut de la statutul de asistat la cel de angajat în cadrul unităților protejate, înființate în 2008 în cadrul ADV România. Transformarea beneficiarilor din asistați în persoane active și independente, este ceea ce și-a propus Fundația "Ecolul Cernobîlului"

În perioada următoare, proiectul prezentat fiind doar un prim pas spre acest obiectiv.

Prin intermediul proiectului "Identifică valoarea!" am investit în indentificarea valorii fiecărui tânăr cu dizabilități prin replicarea unui serviciu, care a demonstrat ca este un succes în România. Este o

investiție sigură în tineri, o investiție pentru viitor cu un impact transfrontalier major.

Articolul a fost realizat de către coordonatorul de proiect, Alina Pădureț din cadrul "Fundației Alături de Voi" România (office@alaturidevoi.ro, Tel.: 0232-275568).

3. Depășind granițele: Dezvoltarea Turismului Montan

În data de 3 mai 2012 Organizația Publică Orășenească "Business Center" Cernăuți în cooperare cu partenerii, Fundația Umanitară "Clopot" (Suceava, Romania) și Organizația Publică Regională Ecologică de Tineret Cernăuți (Cernăuți, Ucraina), a demarat implemenatrea proiectului cu titlul "Depășind granițele: Dezvoltarea turismului montan" având codul MIS ETC 786, finanțat de UE prin Programul Operațional Comun România-Ucraina-Republica Moldova 2007-2013.

Obiectivele generale ale proiectului sunt:

- (a) promovarea cooperării transfrontaliere și a relațiilor dintre persoane aparținând instituțiilor din zonele montane rurale,
- (b) intensificarea schimburilor transfrontaliere culturale, personale și de idei,
- (c) îmbunătățirea dezvoltării sociale și economice a zonelor rurale prin acțiuni de instruire, implementarea și dezvoltarea de mici obiective pilot pentru turismul montan,
- (d) stimularea creării de noi companii turistice transfrontaliere,
- (e) promovarea potențialului turistic al Bucovinei, la nivelul societății.

În vederea atingerii obiectivelor generale ale proiectului, OPO "Business Center" Cernăuți, împreună cu partenerii săi, au organizat în primele luni de proiect următoarele evenimente:

- 1) În perioada 25 și 30 iunie 2012 a fost organizat cursul pentru traineri în Cernăuți. Trei experți în dezvoltarea turismului din România au fost invitați să instruiască persoane cu potențial din Ucraina pentru ca aceștia, la rândul lor,

să devină traineri în domeniul dezvoltării turismului montan rural.

- 2) În perioada august – septembrie 2012, cei 10 traineri ucraineni ce au participat la cursuri au instruit peste 150 de persoane în domeniul turismului montan rural. A doua componentă a instruirii a fost o vizită de studiu în județul Suceava, în ideea de a vedea în mod practic experiența județului Suceava în domeniul turismului montan rural.
- 3) Concurs de trasee între tineri (persoane sub 35 de ani) la care s-a dat startul la începutul lunii Septembrie. Toate persoanele interesate din regiunea Cernăuți și județul Suceava au fost invitate să participe la întrecere. Scopul concursului este acela de a crea noi rute turistice în zona de frontieră și de a implica tinerii în dezvoltarea regiunii. Data limită pentru transmiterea formularelor de înscriere a fost 31 octombrie 2012.
- 4) În perioada 12-14 octombrie 2012, 15 reprezentanți ai companiilor turistice ucrainene au participat la un schimb de experiență prin care au vizitat orașul Suceava și județul Suceava. Această activitate a ajutat organizațiile de turism să gasească noi parteneri în România, să distribuie informații despre regiunea Cernăuți și să vadă atracțiile turistice ale județului Suceava de care turiștii ucraineni ar putea fi interesați. Un schimb de experiență similar a fost

organizat în Ucraina prin vizita unui număr de 15 reprezentanți ai companiilor de turism din România în perioada 19-21 octombrie 2012.

În perioada următoare se vor derula următoarele activități:

- ✓ Organizarea unei conferințe pentru 50 de reprezentanți ai autorităților locale din România și Ucraina.
- ✓ Crearea de hărți și broșuri.
- ✓ Organizarea “caravanei jurnaliștilor” și a festivalurilor.
- ✓ Crearea a 3 filme de scurt metraj.
- ✓ Amplasarea unui număr de 20 de puncte de informare electronice.

Proiectul “Depășind granițele: Dezvoltarea turismului montan” aduce împreună experiența României și Ucrainei în dezvoltarea turismului

montan rural și stimulează schimburile dintre participanți în cadrul evenimentelor organizate, ajută persoanele interesate de găsirea de noi oportunități de dezvoltare a turismului montan și alte afaceri private și inițiative, duc la intensificarea nivelului de conștientizare și orientare la nivelul autorităților locale, generează și sprijină activități de schimb de experiență pentru dezvoltarea turismului montan rural, implică tinerii în promovarea Bucovinei prin crearea de noi rute turistice, etc.

Acest articol a fost realizat de dna. Olga Nykolaichuk, manager de proiect

Date de contact:

Str. O. Kobylianskoi, Nr. 20, 58000, Cernăuți, Ucraina

Tel/fax: +38 0372 585572

e-mail: consult_cv@ukr.net

